

Inför årsmötets val

Att hitta rätt personer till styrelsen och andra valda funktioner är ett mycket viktigt arbete. Det är valberedningens uppgift. Att leda hembygdsföreningens arbete. Det är styrelsens uppgift. En förening blir inte bättre än sina ledare.

Vad är ett uppdrag i hembygdsföreningens styrelse?

Vad innebär styrelseuppdraget?

- Styrelsen har ett antal styrelsemöten varje år där styrelsens medlemmar deltar
- **Alla i styrelsen förväntas vara med och på olika sätt verkställa föreningens verksamhetsplan.**
- I många föreningar deltar även styrelsens medlemmar i arbetsgrupper
- Att ledamöterna ”bara förväntas delta på styrelsemötena” är ett tecken på att valberedaren är dåligt informerad eller att föreningen inte fungerar speciellt bra.

Vad väntar dig som ny ledamot i styrelsen?

- Här samlas en grupp människor som intresserar sig för hembygden och dess historia, samtid och framtid. Om föreningen har en hembygdsgård tar denna ofta stor plats i verksamheten.
- Styrelsens arbetsuppgifter fördelas mellan ledamöterna (och suppleanterna om styrelsen har sådana)
- Föreningen arbetar i regel med fastighetsförvaltning (om man har ett hus att sköta), samlingar, kulturmiljöer, aktiviteter, skrifter och museer. Hur det ser ut varierar i de olika föreningarna.
- **Att arbeta i en hembygdsförenings styrelse är en utmärkt plats att få utveckla sina intresseområden och lära sig nya saker.**
- **Dessa arbetsuppgifter kommer att förse styrelsens medlemmar med nya kunskaper och leda till en personlig utveckling.**
- Här arbetar man ibland även med hembygdens samtid och framtid. Det är idag vi skapar morgondagen hembygd.
- Hembygdsföreningen är partipolitiskt obunden och ska så förbli, men driver ibland politiska frågor.

Vilken är valberedarnas roll i föreningen?

Valberedningens främsta uppgift är att bereda valen som föreningens årsmöte skall göra.

För att klara detta behöver valberedarna

- Träffa styrelsen i grupp för att prata om vad uppdraget innebär (**inte** för att fråga om eventuella omval)
- Prata med styrelsens medlemmar enskilt för att få en uppfattning om hur gruppen fungerar och hur personen i fråga ställer sig till omval mm De enskilda samtalen är också i regel där eventuella problem i styrelsen klargörs.
- Det är viktigt att valberedningens ledamöter är väl förtrogna med föreningens struktur, arbete och kultur.

- Glöm inte att fråga om framtidsplaner, kommande stadgeförändringar m.m. som leder till nya behov eller på annat sätt kan påverka valen.
- Det är av tradition valberedningen som föreslår styrelsens eventuella ersättningar (reseersättning, arvoden etc) om man har sådana.
- **Valberedningen måste få veta vilka funktionärer som kommer att behövas och vilka egenskaper och kompetenser de som individer behöver och vad styrelsen som grupp behöver?**
- **Valberedningen bör sträva efter att föreslå ledamöter som kommer att utgöra en välfungerande styrelse som fungerar demokratiskt**
- Det är bra om valberedarna har god personkännedom både inom och utom föreningen, alltså ett brett kontaktnät. Att sitta i valberedningen är ett kvalificerat uppdrag.
- För att bli framgångsrikt måste valberedningsarbetet påbörjas i god tid innan nästa årsmöte. Risken för att det blir bortglömt till i sista minuten är dock stor. Ansvaret för att valberedningen kommer igång i tid ligger på dess ordförande/ sammankallande. Inget hindrar dock föreningens styrelse från att påminna.

Samspelet med styrelsen

Det är viktigt att styrelsen är tydliga med vad som behöver tillföras gruppen i form av kompetens och intressen.

Styrelsen behöver bistå valberedningen med att inhämta förslag på lämpliga kandidater från medlemmarna. För att få sådana förslag måste valberedningen göra ett utskick till alla medlemmar. Det bör ske i god tid innan årsmötet.

Om förslag saknas kan valberedningen givetvis också ta fram egna kandidater. De kan då behöva hjälp med att veta vilka som är medlemmar och därmed valbara på årsmötet.

Det är viktigt att styrelsen bistår valberedningen med förslag på personer som skulle passa bra in i gruppen

Valberedningens förslag bör av demokratiska skäl skickas ut till alla medlemmar innan årsmötet tillsammans med övriga årsmöteshandlingar. Medlemmarna bör nämligen ges tid att fundera över förslagen och eventuellt kunna förbereda egna att lägga fram på årsmötet.

Vad är valberedningen?

Valberedningen tillsätts av årsmötet. Dess uppdrag är att på nästa årsmöte ge förslag på en bra sammansatt styrelse, bra revisorer och eventuella övriga funktionärer nämnda i stadgarna. Ibland föreslår de även arvode och ersättningar till styrelsen.

Hur val av valberedning går till och hur många personer den ska bestå av anges också i stadgarna.

En valberedning är inte underställd styrelsen. Den har sitt mandat direkt från årsmötet och rapporterar till detta. Uppdraget är dock begränsat till att föreslå kandidater. En valberedning kan inte träffa avtal i föreningens namn. Den kan t.ex. inte förhandla med kandidaterna om arvoden och dylikt.

Att föreslå valberedning

Det tillhör god sed inom föreningslivet att en valberedning inte föreslår sig själv.